

KEVÄT 2017

Roope

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY:N JÄSENLEHTI

HAASTATELUSSA VUODEN PROFESSORI, MERIBIOLOGI ERIK BONSDORFF
ESITTELYSSÄ ROOPE-SATAMA: LAUKAAN SARARANTA | ROOPE VINKKI: SATAMAETIKETTI
ROOPEN MESSISSÄ: TUTUSTU UUTEEN HUOLTOALUKSEEMME | KEVÄÄN UUDET ROOPE-TUOTTEET

KANNESSA: *Meribiologi Erik Bonsdorff. Kuva: Veera Säilä*

JULKAISIJA: Pidä Saaristo Siistinä ry
Puolalankatu 1, 20100 Turku

TOIMISTO PUH. 02 274 5500
roope@pssry.fi

PÄÄTOIMITTAJA: Veera Säilä
TOIMITUSKUNTA: Veera Säilä, Julia Jännäri, Aija Kaski,
Katriina Murto, Eeva Taimisto, Hanna Haaksi,
Jenny Gustafsson ja Veli-Matti Hartikainen
GRAAFINEN SUUNNITTELU JA KUVITUKSET:
Pauliina Vesterinen / Pauhaus Oy
KIRJAPAINO: Jaakkoo-Taara Oy

© 2017 Pidä Saaristo Siistinä ry

LAHJA 100-VUOTIAALLE SUOMELLE

Olen ollut töissä Pidä Saaristo Siistinä yhdistyksessä reilut 20 vuotta. Se on pitkä aika. Mutta tuntuvat monet muutkin tässä yhdistyksessä pysyvän uskollisesti – esimerkiksi 12 500 jäsentämme. Olen siitä erittäin onnellinen, ja yhdistyksen tämän vuoden teema ”Yhdessä” tuntuukin enemmän kuin osuvalta.

Saamme tänä kesänä vuosia haaveilemamme uuden huoltoaluksen Saaristomerelle. Sekään ei olisi onnistunut keneltäkään yksin. Näin mittavan urakan tekemiseen tarvitaan paljon hyviä ihmisiä, aikaa, vaivannäköä ja yhteistä sitoutumista. Niin moni on osallistunut Kalusto kuntoon -keräykseen, että alus todellakin on jäsentemme yhteinen!

Paitsi että yhdistyksen sisällä teemme asioita yhdessä, olen erittäin iloinen runsaista yhteydenotoista eri tahoilta, jotka haluavat tehdä kanssamme töitä puhtaamman suomalaisen vesiluonnon puolesta. Mainittakoon tässä yhteistyösopimuksemme Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n, Suomen Meripelastusseuran ja Finnboat ry:n kanssa sekä lukuisat hankekumppanimme, jotka ovat kirjoittaneet nimiä yhteisiin hankepapereihin.

Yhdessä tekeminen on paljon hauskempaakin kuin yksikseen puurtaminen! Kannustankin kaikkia osallistumaan Suomi 100 -ohjelmassa mukana olevaan Siisti Biitsi -rantojen siivouskampanjaamme. Se on käynnissä koko vuoden, mutta huipentuu Nordic Coastal Clean-up Day -tapahtumaan 6.5., jolloin PSS ry ja sen pohjoismaiset sisarjärjestöt lyövät voimansa yhteen. Ongelmat eivät kohdistu ainoastaan suurille valtamerille, vaan siivottavaa löytyy myös täältä pohjolan rannoilta. Varaa siis kalenteristasi aikaa Suomen 100-vuotisjuhliin rantoja siivoten ja ilmoita talkoosi Siisti Biitsin kotisivuilla.

Kerromme työstämme kotisivuillamme sekä sosiaalisessa mediassa - olethan jo seuraajamme Facebookissa, Instagramissa ja Twitterissä!

Onnea meille kaikille ja mainiota tulevaa kesäkautta jäsenillemme ja yhteistyökumppaneillemme!

Aija Kaski
Pääsihteeri

PINNALLA

KEVÄT-ROOPE

ROOPEN MESSISSÄ

YHTEINEN YMPÄRISTÖMME

SISÄLTÖ

Pinnalla.....	4
Kevät-Roope.....	6
Roope-vinkki: Satamaetiketti.....	9
Esittelyssä Roope-satama.....	10
Äänimerkkejä.....	13
Roopeen kompassissa.....	14
Kahdet kasvot.....	16
Vesi kielellä.....	19
Roopeen messissä.....	20
Yhteinen ympäristömme.....	24
Tunnistatko?.....	27
Roope-tuotteet.....	28
Tukijat.....	30
Yhteystiedot.....	31

Pinnalla 2017

TEKSTI: Koonnut Roope-lehden toimitus

/ PSS ry

1. Ota askeleet myrkyttömään veneilyyn

PSS ry:n tuore opas Askeleet myrkyttömään veneilyyn: Katseet veneiden pohjiin antaa käytännön työkaluja siihen, miten veneilijä ja veneseurat voivat vähentää haitallisia ympäristövaikutuksia.

Opas esittelee vaihtoehtoisia menetelmiä veneenpohjan puhtaana-pitoon. Uutena näkökulmana löytyy lakityökaluja veneseuroille antifouling-problematiikan kohtaamiseen. Aiheeseen voi perehtyä myös Vene 17 Båt -messuilla taltioitujen seminaarivideoiden kautta. Videot ja opas löytyvät yhdistyksen kotisivuilta Ympäristötieto-osiosta.

Muistathan myös PSS ry:n jäsenille maksuttoman Rocco-palvelun, joka ilmoittaa tekstiviestillä, milloin merirokko kiinnittyy ja on helposti irrotettavissa. Aktivoi palvelu yhdistyksen kotisivujen Rocco-bannerista.

2. Tervetuloa vuosikokoukseen!

Pidä Saaristo Siistinä ry:n jäsenet ovat tervetulleita yhdistyksen sääntömääräiseen kevätkuokoukseen 19.4.2017 klo 17 Helsingissä.

Kokous pidetään Scandic Hotel Simonkentässä (Simonkatu 9), kokoustilassa Roba. Tarjolla kahvit. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen mukaiset vuosikokousasiat ja esitellään uuden huoltoaluksen rakennusprojektia.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset 12.4. mennessä osoitteeseen: roope@pssry.fi tai p. 02 274 5500.

Vuosikokouksen esityslista toimitetaan ilmoittautuneille osallistujille. Tervetuloa päättämään yhteisistä asioista ja osallistumaan yhdistyksen toiminnan kehittämiseen!

/ PSS ry

3. Siisti Biitsiä Itämereltä Atlantille saakka

Lauantaina 29.4. käynnistyy Rantojen siivousaalto -viikko. Viikko huipentuu Nordic Coastal Clean-up -päivään 6.5., jolloin PSS ry pohjoismaisine sisarorganisaatioineen siivoaa rantoja aina Islannissa saakka.

Siivousaallon aikana voi osallistua päätapahtumiin tai järjestää omat talkoot sekä oppia kierrätyksestä ja roskaantumisen vaikutuksista vesiimme. Siisti Biitsi -kampanjan kotisivuille voi ilmoittaa oman rantojen siivoustempauksensa vuoden ympäri. Siisti Biitsi -kampanja on osa Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmaa. Osallistumisohjeet löytyvät järjestäjien kotisivuilta:

[www.siiستيibiitsi.fi](http://www.siiistiibiitsi.fi) ja www.itamerihaaste.net. Pysy aallon-harjalla seuraamalla Rantojen siivousaalto -sivua Facebookissa!

4. Edullisia löytöjä veneilykauteen

Lauantaina 22.4. klo 9-12 järjestetään veneily- ja retkeilyaiheinen pihakirpputori PSS ry:n Savonlinnan toimiston pihassa. Piha löytyy Schaumanin Yritystalon rannanpuoleiselta alueelta, Schaumanintie 5.

Tapahtuma on keväinen lähtö veneilykauteen ja tarjoaa kaikille ulkoilmamiehille mahdollisuuden myydä käytettyä veneilyyn ja retkeilyyn liittyvää tavaraa peräkonttikirppis-periaatteella. Myyntipaikat ovat ilmaisia, mutta oma pöytä kannattaa ottaa mukaan. Tapahtumaan toivotaan osallistuvan myös veneilyn ja retkeilyn parissa toimivat yhdistykset, järjestöt ja muut toimijat. **Paikkavaraukset 19.4. klo 16.00 mennessä** soittamalla PSS ry:n Savonlinnan toimistolle p. 015 514 648.

3

*Suomi
Finland*
100

PSS ry

5. Romusta eroon! – Kesän erilliskeräykset

PSS ry järjestää paikallisten jätehuoltotoimijoiden kanssa maksuttomia erilliskeräyksiä, jotka palvelevat vapaa-ajanasukkaita, veneilijöitä ja saaristossa vakituisesti asuvia.

Saaristomeren erilliskeräys järjestetään Lounais-Suomen Jätehuollon (LSJH) toimialueella 3.–6.7. Kiertävä jätekeräys ottaa maksutta vastaan kotitalouksien vaarallisia jätteitä, sähkölaitteita ja metalliromua. Muut suurikokoiset jätteet vastaanotetaan LSJH:n maksullisiin suursäkkeihin pakattuina. Keräysaikataulu ja lisätietoa julkaistaan PSS ry:n ja LSJH:n kotisivuilla www.lsjh.fi.

Pohjanlahden erilliskeräys tapahtuu 28.–30.7., jolloin kerätään maksutta metalli-, sähkö- ja elektroniikkaromua Vaasan saaristosta. Samana viikonloppuna huoltoalus Roope-Botnia kerää romua seuraavissa paikoissa: Jannen Saluuna ja Lars Björkasskär. Lisätietoja: www.stormossen.fi.

6. Uutta Järvi-Suomen toiminta-alueillamme

Päijänteellä ja Saimaalla lisätään astianpesupaikkojen määrä ja Saimaalla kokeillaan myös muovijätteen keräystä.

PSS ry kannustaa kaikkia retkisatamissa vierailevia tiskaamaan aina maissa, jotta vesieliöitä vahingoittavat harmaat vedet eivät kulkeutuisi vesistöihin. Uudet tiskipaikat sijoitetaan Päijänteellä Kalasaareen ja Saimaalla Ruuhonsaareen, Ilkonsaareen, Rokansaareen, Piispanhuvilalle sekä Satamonsaareen. Samaisissa Saimaan retkisatamissa tullaan keräämään myös kierrätykseen kelpaavaa muovia. Keräysastiat sijoitetaan tiskipöytien viereen, jotta muovipakkaus on helppo huuhdella ennen keräysastiaan laittoa.

Pidetään huolta satavuotiaasta

TEKSTI: Veera Säälä

Suomen itsenäisyyden juhluvuotena katseet käännetään luontoon. Pysähdytään tarkastelemaan miten Itämeren rannalla on pärjätty viimeiset 100 vuotta ja kiikaroidaan huomisen horisonttiin. Kysymyksissämme meitä opastaa meribiologi Erik Bonsdorff, joka samalla pohtii omaa matkaansa Vuoden Professoriksi.

Bonsdorff vie heti keskustelun vaikuttamisen mahdollisuuksiin ja lapsuuteensa Länsi-Uudellemaalle. Miltä Helsingin ja Hangon välinen saaristoluonto näyttäisikään nyt, jos sinne 60-luvulla kaavailut suuret teollisuuslaitokset olisivat päässeet toteutumaan? Bonsdorff näkee tuon ajan radikalisoituneen ilmapiirin, tammisaarelaisen kasvuympäristönsä ja kodin vaikuttaneen vahvasti hänen luontosuhteeseensa ja kriittiseen ajatteluunsa.

– Nuori kaveri tarkkailee lintuja saaristossa ja kalastaa. Siitähän se lähti, naurahtaa Bonsdorff. Iän myötä kalastus- ja linturetket Hangon ja Inkoon välisessä saaristossa muuttuivat lintujen suojeluretkiksi. Lukiossa Bonsdorffille selvenikin, että tulevaisuudessa hän haluaa tehdä töitä meren ja saariston suojelemiseksi.

Bonsdorff hakeutui biologianopiskelijaksi Åbo Akademiin. Siellä juuri apulaisprofessorina aloittaneen nuoren meribiologin **Erkki Leppäkosken** into oli huumaan tarttuvaa. Bonsdorff heittäytyi opiskelijakavereineen täysillä mukaan ottaen opinnoista irti kaiken mitä tarjolla oli. Biologianopinnot veivät opiskelijajapoikaa kenttäkursseille syventyen kesäkursseihin kaikkialla Pohjoismaissa. Jatko-opinnot hän suoritti osittain Norjassa ja osittain Suomessa, ja tohtorinpaperit tulivat 1985.

SUOMEN SITEERATUIN MERITUTKIJA

Bonsdorffin ura koostuu useista tutkijan viroista Suomessa ja ulkomailla, yli 145 tieteellisestä julkaisusta, isojen kansainvälisten tutkimusryhmien johtamisesta ja lukuisista jäsenyyksistä erilaisissa asiantuntijaryhmissä. Meribiologian professorina Åbo Akademiassa hän on ehtinyt toimia 18 vuotta. Tämä pitkä ja syvälinen kokemus meribiologian ja ympäristötutkimuksen aloilta sai hienon tunnustuksen tammikuussa 2017, kun Professoriliitto nimitti Erik Bonsdorffin Vuoden Professoriksi.

/ Veikko Somerpuro

Ilmastonmuutos tulee vaikuttamaan ekosysteemiimme seuraavan sadan vuoden aikana.

Meriluonnon tutkiminen on ollut Erik Bonsdorffille myös harrastus.

~

”Kun suhtautuu matkaan elämyksenä, havaitsee ne luonnon kauniit asiat ja ongelmakohdat.

/ Daniel Strömberg

Tunnustus on tutkijan työn arvostamista. Yhtenä tehtävänään Bonsdorff näkee oman alansa tutkimusten popularisoinnin. Se tapahtuu kirjoittamalla kolumneja päivälehtiin ja julkaisemalla yleistajuisia kirjoja. Miehen käsialaa on muun muassa Itämeren tulevaisuus -kirja, joka oli vuoden 2010 Tieto-Finlandia-ehdokkaana. Vuoden Professoriamme ei kuvailta turhaan Suomen siteeratuimmaksi meritutkijaksi.

– Puhun paljon politiikan merkityksestä, tutkijoiden sananvapaudesta ja päättäjiä yhteiskunnallisesta vastuusta kuunnella meitä. Tutkimustyötä tulee tukea, sillä se kulkee mukana kaikessa. Jos tutkijoilta vedetään jalat alta, ei esimerkiksi Pidä Saaristo Siistinä ry:n kaltainen yhdistyskään saa tietoa, millaisiin kampanjoihin tulisi keskittyä.

MIKÄ MERESSÄ KIEHTOO?

Bonsdorff ei kuvaa itseään veneilijäksi, vaikka hän vesillä on paljon liikkunutkin. Lapsuuden jälkeen opinnot ja ammatti ovat vieneet hänet vuosi toisensa perään merelle. Åbo Akademin biologisella kenttäasemalla Ahvenanmaalla hän on ehtinyt viettää jopa 20 kesää. Vapaa-aikanaan hän edelleen viihtyy Tammisaarella, jossa luonto ja vesi ovat

lähellä. Lintubongaus on muuttunut ennemminkin lintujen tarkkailuksi.

– Meressä kiehtovinta on se, ettei sen pinnan alle näe. Ongelma on vaikeammin havaittavissa. Sanotaan, että tutkijoita on kahden tyyppisiä; niitä, jotka rakastavat teoreettista kysymystä ja niitä, jotka rakastavat tutkimuskohdetta. Taidan kuulua jälkimmäiseen, pohtii Bonsdorff.

Professori kokee kasvaneensa tutkimusaiheeseensa jo lapsesta. Meriluonnon hyvinvoinnista on puhuttu aikanaan hyvin vähän, mutta Bonsdorff sattui varttumaan juuri siellä, Länsi-Uudellamaalla, missä asiaan kiinnitettiin ensimmäisenä huomiota.

100 VUODEN MUUTOKSET

Bonsdorff nostaa esiin rehevöitymisen, kun häneltä kysyy Suomen vesiluonnon tilan muutoksista kuluneen sadan vuoden ajalta. Aikoinaan laajoilta hakkuualueilta rannikolla ja Järvi-Suomessa pääsi vesistöihin luontaisia ravinteita ja vedet olivat niin sanotusti luonnon rehevöittämiä. 50-luvusta eteenpäin vesistöihin alkoivat vaikuttaa keino-ainekset.

– Nyt on tultu siihen, että päästöt eivät enää kasva, mutta se ei kuitenkaan tarkoita pitoisuuksien laskuakaan, täsmentää Bonsdorff, ja toivoo erityisesti poliitikkojen ymmärtävän asian.

Kun taas keskustellaan vesistöjen hyvinvoinnista seuraavan sadan vuoden aikana, nostaa professori esiin suurimpana huolenaiheena ilmastonmuutoksen. Vesien lämpeneminen on viemässä Suomen luonnon monimuotoisuudelle tyypillisen jään, ja talvisen lumipeitteen sijaan saapuvat ympärivuotiset sateet. Muutos horjuttaa vesistöjen koko ravinnetasapainoa ja vesiekosysteemimme rakennetta.

– Kun rakenne muuttuu, seuraava kysymys on; miten toiminta muuttuu? Siihen tiivistyy myös minun oma tutkimusalueeni. Yritän selvittää, miten eri eliöt toimivat muuttuvassa luonnossa.

Itseasiassa muutos on jo täällä. Se on koskenut koko Itämeren 80-luvun puolesta välistä 2000-luvun alkuun. Se on rakenteellinen ja osittain toiminnallinen, mutta sen vaikutuksia on vielä mahdotonta tulkita. Bonsdorff pelkää nyt kauniiksi kokemamme luonnon muuttuvan yhä radikaalimmin. Esimerkiksi suomalaisille tärkeä vapaa-ajan kalastus ja siihen liittyvät kalastusretket saattavat muuttua huomattavasti, kun merikalaa ei enää ole.

– Siksi nyt viimeistään tulee ymmärtää se, että ellemme tee yksilöinä tai yhteiskuntana mitään, niin muutos tulee olemaan entistä suurempi. Meillä kaikilla on oikeus ja vastuu vaikuttaa päättäjiin. Uudet toimet voivat maksaa paljon, mutta pitkällä tähtäimellä tulee vielä kalliimmaksi, mikäli päästämme ekosysteemimme taloudellisen arvon laskemaan, muistuttaa Bonsdorff.

MINUN ROOLINI

Bonsdorff näkee tärkeinä kaikki Pidä Saaristo Siistinä ry:n teemat, joiden parissa yhdistys työskentelee ympäristöhuoltotyönsä ja -projektiansa parissa ympäri vuoden.

Rehevöitymisen tuomat ongelmat ovat vesilläliikkujan ja rannalla asuvan nenän edessä; sinilevälaumat kelluvat purjehtijaa vastaan, rihmalevää haravoidaan rannoilta ja kasvustot valloittavat veneen pohjat.

– Toki rehevöityminen on monen asian summa, mutta yksilöllä on suuri vastuu. Voimme vähentää rehevöitymisen haittavaikutuksia, kun pidämme paikallispäästöt kurissa ja vesihuollon kunnossa, kannustaa Bonsdorff.

Myöskään ympäristökasvatuksen roolia ei voi korostaa liikaa.

– Lapsille tulee välittää oikeat asenteet ja kertoa, ettei roskaa voi heittää veteen.

Bonsdorff arvostaa myös yhdistyksen tuottamaa tietoa antifouling-maalien haitoista ja myrkyttömästä pohjan puhtaanapidosta. Helposti kuvitellaan,

että nykyiset, reguloidut maalit eivät aiheuttaisi enää haittaa ympäristölle tai ihmiselle.

Eryteisesti Bonsdorff pyytää vesilläliikkujaa pysähtymään ja miettimään toimintaansa. Veneilyn ja mökkeilyn kasvaessa tulee huolehtia siitä, ettei luontoa kuluteta liikaa.

– Tärkeintä ei saisi olla se, että pääsee nopeimmin paikasta toiseen, vaan itse matka. Kun suhtautuu matkaan elämyksenä, havaitsee ne luonnon kauniit asiat ja ongelmatkohdat. Luontoon tulee suhtautua nöyremmin. **R**

”Meressä kiehtovinta on se, ettei sen pinnan alle näe.”

”Voimme vähentää rehevöitymisen haittavaikutuksia, kun pidämme paikallispäästöt kurissa ja vesihuollon kunnossa.”

/ Daniel Strömberg

ROOPE-VINKKI

Satamaetiketti

TEKSTI: Julia Jännäri

Kauden alkua odotellessa on mukava viedä ajatukset satamavierailuihin ja muistella tunnelmaa laitureilla. Jotta kaikille jää mahdollisimman miellyttävät kesämuistot, kannattaa pitää 10 perusasiaa mielessä satamiin pysähtyessä.

1. Vältä aallonmuodostusta saapuessasi ja poistuessasi satamasta.
2. Ole avuksi tarvitseville ja huomioi muut satamassa toimivat!
3. Kunnioita muita veneitä ja käytä riittävästi lepuuttajia.
4. Pidä venepaikkasi kunnossa: köydet rullalle ja johdot kulkemaan siististi, jottei kukaan kompastu niihin.
5. Muista liputussäännöt.
6. Kunnioita muiden laituri- ja yörauhaa!
7. Noudata saunavuorojen aikatauluja.
8. Muista siisteys: lajittele roskat roskiin, tiskaa maissa, grillaa sille osoitetussa paikassa ja tyhjennä septitankki imutyhjennyslaitteeseen!
9. Kunnioita satamanpitäjää ja muista laiturimaksu!
10. Käyttäydy kunnioittavasti luontoa kohtaan!

Yleisten laituri-ohjeiden lisäksi retkisatamissa on hyvä muistaa vielä muutama asia. Vaikka retkisatamissa ei ole valvontaa, on niissä voimassa yleiset järjestyssäännöt.

1. Laiturissa tulee tehdä tilaa uusille veneille.
2. Laituri- paikkaa ei voi, eikä saa varata ennakoon!
3. Retkisatamassa voi viipyä yhtäjaksoisesti maksimissaan kaksi yötä.
4. Laiturirauha on kello 22–07. Muunakin aikana on hyvä välttää äänekästä toimintaa.
5. Retkisatamien polttopuita tulee käyttää säästeliäästi, jotta niistä riittää kaikille. Puita ei myöskään saa ottaa mukaansa.

Esittelyssä Roope-satama

Laukaasta löytyy monipuolisesti ohjelmaa ja tekemistä kaiken ikäisille.

Tuhatvuotisten vesistöjen houkutus ei katoa

TEKSTI: Julia Jännäri

Jo kampakeraamisella ajalla käytössä olleiden vesireitistöjen levähdyspaikat tekevät edelleen alueelle kunniaa, kun Laukaan Sararanta palkittiin vuoden sisävesisatamaksi Pohjois-Euroopan suurimmassa veneilytapahtumassa, Helsingin Vene 17 Båt -messuilla.

Laukaan satama, Sararanta, sijaitsee Päijänteen ja Keiteleen välissä Saraaveden rannalla. Saraavedessä yhtyvät Rautalammin, Viitasaaren ja Saarijärven vesireitit. Rantakalliosta löydetty noin 6000 vuotta vanhat Fennoskandian laajimmat kalliomaalaukset viestivät vesireittien käytöstä jo varhaisella ajalla.

Laukaan satama valmistui vuonna 1993 samaan aikaan avatun Keitele-kanavan kanssa. Kanava teki mahdolliseksi puun uiton ja nykymuotoisen vesiliikenteen Keiteleen ja Päijänteen vesistöjen välillä. Kanavasiltojen vuoksi satama ei sovellu kaikkein kookkaimmille purjeveneille, mutta muuten Laukaassa käy kova kuhina.

– Tapahtumien ansiosta satamassa käy vuosittain yli 10 000 vierasta, kertoo **Kalevi Lahtonen** Laukaan kunnasta.

TÄYDEN PALVELUN TUKIKOHTA

Satama on laajalti varusteltu, ja satamamaksu sisältää laadukkaat peruspalvelut. Sataman hoidetulla viheralueella on myös monenlaista toimintaa kaiken ikäisille. Satamasta löytyvät muun muassa leikkipaikka, liikennepuisto, RC-rata, frisbeegolfrata, rantalentopallokenttä ja matonpesupaikka. Koska satama on osa Laukaan kirkonkylän taajamaa, kaikki veneilijöiden tarvitsemat palvelut ovat kävelyetäisyydellä.

Satamassa sijaitseva kahvila tarjoaa aktiviteetteja niin vierailijoille kuin paikallisille asukkailla. Kahvilasta on vuokrattavissa vesijettejä, SUP-lautoja sekä kanootteja, jolloin myös maanteitse saapuvilla vierailijoilla on mahdollisuus tutustua ympäröivään vesistöalueeseen. Vappuaattona avautuva kahvila palvelee kävijöitä päivittäin syyskuun puoleenväliin saakka.

✓ Laukkaan kunta

*Upeat järvimaisemat ovat
houkutelleet kulkijoita
kampakeraamiselta ajalta
saakka*

ANSAITTU TUNNUSTUS

Vene 17 Bät -messuilla Vuoden sisävesisatamaksi valittu Laukaa on saanut kävijöiltä kiitosta viihtyisyyden ja monipuolisten palveluiden lisäksi erityisesti sydämellisestä henkilökunnasta ja runsaasta tapahtumatarjonnasta. Monipuolinen ohjelma sisältääkin tapahtumia konserteista voimamieskilpailuihin.

– Tuo palkinto kertoi osaltaan arvoista, joihin olemme halunneet panostaa alusta alkaen. Heti avaamisesta lähtien olimme Sinilippusatama ja nykyään Roope-satama. Se on status, jonka haluamme aina pitää, satamasta vastaava Lahtonen toteaa. **R**

PIDETÄÄN YHDESSÄ SAARISTO JA RANNAT SIISTEINÄ

Suomen luonto on kaunis. Meidän tehtävämme on myös pitää se sellaisena.
Tässä muutamia hyviä vinkkejä veneilyyn ja mökkeilyyn:

- KÄYTÄ PUNDISTAMISEEN SITRUUNAA, ETIKKAA JA SOODAA.
- KORVAA KERTAKÄYTTÖASTIAT KESTÄVILLÄ JA PESTÄVILLÄ PUUASTIOILLA.
 - KÄYTÄ VENETTÄ TANKATESSA AINA ROISKESUOJAA.
- ENNAKOI SEPTITANKIN TYHJENNYS JA VARMISTA TYHJENNYSPAIKAT ETUKÄTEEN.
- VÄLTÄ OSTAMASTA PAKATTUJA TUOTTEITA JA LAJITTELE ROSKAT.
 - ÄLÄ PÄÄSTÄ LUONTOON MITÄÄN, MIKÄ EI SINNE KUULU.

Lisää ideoita löydät www.pidasaaristosiistina.fi -sivustolta, joka on muuten Poutapilven toteuttama.

UUSILLE VESILLE

Kaipaatko uusille vesille, kulkemattomille väylille? Vene ja Kippari ovat parhaat oppaasi, kun haluat löytää uusia rantoja ja käymättömiä satamia. Me etsimme reitit, sinä kuljet ne. Kaikilla merillä ja järvillä.

otavamedia

Äänimerkkejä

Henrik "Roope" Reh binder

Kuvassa: 43-vuotias kalastusopas, kokki ja PSS ry:n jäsen

TEKSTI: Veera Säilä

Mitä luonto merkitsee sinulle?

Luonto on paitsi itselleni tärkeä henkireikä, niin myös tärkein yhteistyökumppanini! Sain etuoikeuden lapsena elää meren äärellä Helsingissä ja Porvoon saaristossa kalastellen. Myöhemmin hektinen kokki ammatti oli viedä vapaa-aikani täysin. Halu yhdistää luonnossa liikkuminen, kalastusharrastus ja kokki ammatti antoivat säsäyksen kalastusmatkailu-tilausravintolayritykselleni 2000-luvun alussa Siuntiossa. Nyt monimuotoisen luonnon ja vesistöjen ympäröimänä olen saanut viedä myös asiakkaita luontoelämysten pariin.

Lempikohteesi Suomen vesistöissä?

Suomenlahden saaristo on piirtynyt sielunmaisemakseni koko ikäni Inkoon ja Porvoon välillä veneillä ja kalastellessa. Se sykähdyttää joka kerta! Nykyinen kotisatamani Siuntionjoen vesistöissä tarjoaa huikkeen mahdollisuuden liikkua järvellä, joella ja merellä samalla kertaa.

Mihin ympäristöön liittyvään epäkohtaan haluaisit ihmisten kiinnittävän enemmän huomiota?

Yli 90 % kaikesta Suomen merialueen kalansaaliista on silakkaa ja kilohailia päätyen pääasiassa turkisteollisuuden rehuksi samaan aikaan, kun maahamme

lennätetään kalaa toiselta puolen maapalloa. Kokin näkökulmasta helppo keino, jolla jokainen pystyy välillisesti vaikuttamaan Itämeren tilaan, on valita lautaselleen kotimaista kestävästi kalastettua kalaa kuten haukea, lahnaa ja muita särkikaloja sekä erityisesti silakkaa ja kilohailia. Kysynnän ja tarjonnan laki auttaa muokkaamaan kalatalouttamme kestävämpään suuntaan. Nyt onneksi ammattikalastajat voivat itse määrittellä silakanpyyntinsä ajankohdan, ja sen saatavuus kauppoissa tulee parantumaan. Myös kalajalosteiden valmistajat ovat lisänneet silakan käyttöä. Silakan ja kilohailin hyödyntämiseen raskasmetalleista vapaana kalankasvatusrehuna on herätty. Pian kuluttaja pääseeikin valitsemaan kalatiskiltä Itämeren ravinnekuorman kannalta miinusmerkkistä kirjolohta, siikaa ja muita kasvatettavia kaloja – toivottavasti vielä suljetun kierron altaissa luomu-kasvatettua.

Lupauksesi luonnolle

Lupaan jatkossakin levittää kotimaisen, kestävästi kalastetun kalan käytön ilosanomaa ja tehdä heikossa tilassa olevien kalakantojen eteen entistäkin enemmän töitä. Osallistun yritykseni Vapaaaherran-elämää kanssa Siuntionjoen tilan parantamiseen uhanalaisen meritaimenkannan elvyttämiseksi. Puramme vanhoja nousuesteitä ja kunnostamme kutusoraikkoja Virtavesien hoitoyhdistyksen ohjaamana. **R**

Kenen äänimerkin haluaisit kuulla seuraavassa Roopessa?

Luontoihminen, perhokalastaja ja Suomen tunnetuin ääni **Katri Helena**.

Kohteita kautta aikain

TEKSTI: Koonnut Roope-lehden toimitus

/ Gustav Ramberg

Yksi Seilin merkittävimmistä nähtävyyksistä on puukirkko vuodelta 1734 ja sen erillinen kellotapuli.

/ Anu Pukki

Honkasaarella moni meloja saa ensimmäiset havaintonsa luonnonsuojelun tunnuseläimestä, norpasta.

Monipuolinen Seili

Saaristomerellä Nauvon pohjoispuolella sijaitseva Seilin saari tarjoaa kokemuksia niin historiasta kuin luonnostakin kiinnostuneille ja virikettä tutkijasieluille. Seilin pitkää historiaa leimaavat jaksot spitaalisten ja mielisairaiden hoitolaitoksena. Nykyään kävijän huomio kiinnittyy monimuotoiseen luontoon. Seilissä tavataan harvinaisia ja jopa uhanalaisia lajeja. Saarella on toiminut 60-luvusta lähtien Turun yliopiston Saaristomeren tutkimuslaitoksen kenttäasema, joka keskittyy alueen ja Itämeren monitieteelliseen tutkimukseen.

Kesällä 2017 palvelutarjonta laajenee. Kulkija voi levähtää kahvikupposen ääressä tai nauttia maittavan lounaan vanhan sairaalan ruokalassa. Myös saarella tehtävään tutkimustyöhön on mahdollisuus tutustua aiempaa laajemmin. Saarelle pääsee oman veneen lisäksi yhteysaluksilla. Yöpyminen onnistuu oman veneen lisäksi myös Seilin tunnelmallisissa kivitaloissa.

www.visitseili.fi

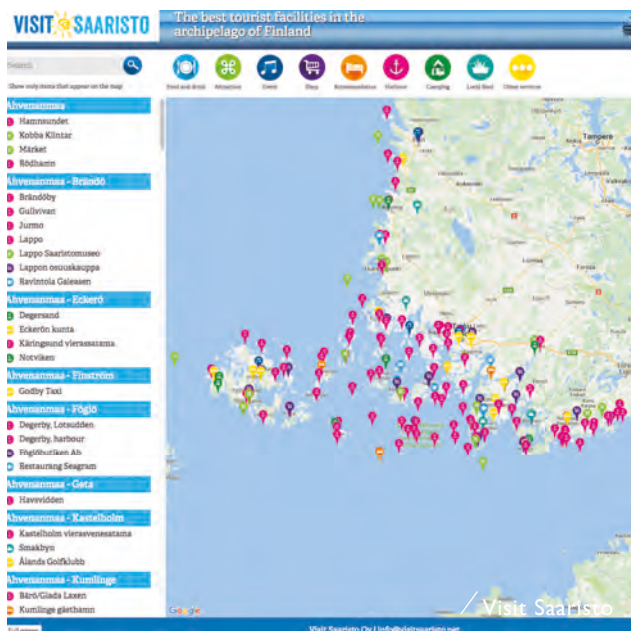
Retkimelohan helmi

Pihlajaveden läntisissä osissa, Muikunselän pohjoispäässä on yksi Saimaalla melovan suosikkiretkisatamista, Honkasaari (N61°32,4' E28°35,5'). Kallioiset rannat ja PSS ry:n ylläpitämät palvelut kutsuvat levähtämään norpan naapurisiin. Läheisen Rongonsalmen lossivahti on kertonut, kuinka hän kesäisin saa seurailta norppien uteliasta liikehdintää. Alue on täydellinen retkikohde niin aloittelevalle kuin kokeneellekin melojalle. Sokkeloisia vesireittejä ja upeita kalliorantoja löytyy riittämiin.

Honkasaarta ihasteltiin joukolla vuoden 2014 Suomi Meloo -kanoottiviestissä. Tänä vuonna Suomen suurin melontatapahtuma järjestetään osana Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlaa 11.–17.6. Kuusamosta lihin johtavalla reitillä. Hyväntuulisessa melontatapahtumassa matkataan meloen noin 500 kilometriä. Yksittäisten osuukien pituudet vaihtelevat kymmenen ja 35 kilometrin välillä.

www.suomimeloo.fi

Sarjassa esitellään mielenkiintoisia vierailu- ja harrastuskohteita PSS ry:n toiminta-alueilta

Saariston ja rannikon matkailupalvelut yhdessä paikassa

Rokansaaren kiemuraisilla poluilla huokuu historia ja tuoksu sauna.

Löydä oma suosikkikohteesi

Uusi internetsivusto on luotu saaristossa liikkuville veneilijöille ja muille matkailijoille. Visitsaaristo.net-sivun välityksellä löytää mukavasti ja helposti tietoa satamien ja yritysten palveluista sekä tietokoneilla että älypuhelimilla.

Kustakin satamasta löytyy laituripiirustus, jonka avulla lähestyminen on turvallista. Vesilläliikkuja näkee syvyys-tietojen lisäksi paikat joihin voi kiinnittyä. Palvelusta tulee löytymään myös Roope-palvelupisteet ja Roope-satamat.

Sivuston käyttö onnistuu myös ruotsiksi ja englanniksi kieliversioiden ansioista.

Satamatiedot toimittaa Käyntisatamat -opassarjaa julkaiseva, ja Pidä Saaristo Siistinä ry:n yhteistyökumppaninakin toimiva, Suomen Vierassatamat Oy.

www.visitsaaristo.net

Pala Järvi-Suomen matkailuhistoriaa

Rokansaaren historiallinen tarina alkoi viipurilaisen Vilho Montosen rakennuttamasta saunasta ja pienestä huvilasta 1940-luvulla. Sodan päätyttyä huvilaa laajennettiin ja kesäkoti-täysihoitolatoiminta pääsi vauhtiin eläen kukoistuskauttaan 1950-luvulla. Rannoilla ja tunnelmallisissa vuokramökeissä vietti kesäänsä moni tuon ajan kuuluisuuskin.

Nykyään veneilijöiden viihtyvyydestä huolehtivat idyllinen kesäkahvila, marjaiset kangasmaastot, vuokramökit, retkisatamapalvelut ja leppoiset lölyt. Alueen omistaa Saimaan virkistysalueyhdistys, joka kunnostaa myös alueen suojeltuja rakennuksia. Ne muistuttavat saarelle saapuvia Järvi-Suomen matkailun historiasta. PSS ry hoitaa alueen huoltotyöt ja mökkien vuokraus-toiminnan. Saarella on myös venäläisten rakentamia ensimmäisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia. Rokansaari onkin ehdolla osaksi Saimaan Geoparkia.

Mökkivaraukset PSS ry:n Savonlinnan toimistolta p. 015-514 648.

Kahdet kasvot

**Jarkko
Pajusalo**

Toimitusjohtaja, Finnboat

/ Veera Säilä

TYÖPÖYDÄLLÄ

TEKSTI: Veera Säilä

Jarkko Pajusalon vuosi alkoi vauhdikkaasti perehtyessä maamme venealan teollisuuden ja kaupan toimialajärjestön toimintaperiaatteisiin ja tulevaisuuden näkyymiin.

Pajusalo aloitti Finnboatin toimitusjohtajana tammikuussa. Veneilyalan ulkopuolelta tulevalla miehellä on vankka yritys- ja järjestötausta. Hän on toiminut teollisuuden, kansainvälisen liiketoiminnan ja konsultoinnin parissa. Eräänä sunnuntaiaamuna kahvikupin ääressä kiinnostava työpaikka-ilmoitus uuden alan piirissä teki Pajusaloon vaikutuksen ja vei miehen mennessään.

– Tässä on ollut paljon oppimista, mutta olen viihtynyt hyvin. Düsseldorfin valtavasta venemessutapahtumasta jatkoin suoraan Helsingin messurupeamaan. Nyt suunnitellaan elokuun Uiva-venenäyttelyn uudistusta, tiivistää Pajusalo.

Hän kokee olevansa itse erityisen hyvä tutkimuskohde, kun pohditaan sitä, miten veneilyharrastusta voitaisiin lisätä. Pajusalolla ei ole omaa venettä, vaikka vesillä on tullut liikuttua lapsesta asti. Iän myötä Pajusalon katse on kääntynyt järviltä merelle, oma purjehdene on ollut hankintalistalla jo vuosia ja huhtikuussa hämmöttää rannikkolaivurin tentti.

Pajusalon mielestä ihmisille tulee tarjota riittävästi tietoa veneen hankinnasta ja huollosta, jotta kynnystä saadaan madallettua. Myös mielikuvaa veneilystä elitistisenä harrastuksena tulisi muuttaa. Media nostaa esiin lähinnä luksusveneitä, vaikka pääasiassa veneilyssä on kyse päiväretkistä, kalastuksesta, purjehduksesta ja suhteellisen pienistä moottoritehoista.

– Veneily on maailmanlaajuisesti koko kansan harrastus, jolla on positiivisia vaikutuksia jopa mielenterveyteen.

Maailma muuttuu ja sen myötä myös kuluttajakäyttäytyminen, siksi trendejä tulee tarkkailla. Pajusalo uskoo, että vaikka vesillä liikkumisen muodot ja materiaalit muuttuvat, vesille suunnataan aina, sillä se tarjoaa kaivattua vastapainoa hektiseen arkeen.

– Nyt on havaittavissa harrastusten pirstoutuneisuutta ja ihmiset pohtivat haluavatko omistaa vai käyttää. Palveluistaminen ja erilaiset vuokrausmahdollisuudet tulevat olemaan tulevaisuutta, ennustaa Pajusalo.

Gloobaalina megatrendinä Pajusalo nostaa esiin ympäristötietoisuuden lisääntymisen. Vastuullinen veneily, kiertotalous, sähkömoottorit, aurinkokennot, pohjan puhtaanapito-menetykset ja polttoaineet kehittyvät valtavaa vauhtia. Pajusalo kannustaakin kaikkia jakamaan ympäristökasvatusta jälkikasvulleen ja haastaa Pidä Saaristo Siistinä ry:n jäsenet värväämään myös ystävänsä jäseniksi.

“Veneily on maailmanlaajuisesti koko kansan harrastus, jolla on positiivisia vaikutuksia jopa mielenterveyteen.

VEINEILY

Kahvitaunut ja lasten aikataulut rytmittävät veneveistäjä Marko Nikulan pitkiä työpäiviä, kun vanhassa puusepänverstaassa valmistuvat tervantuokuiset puuveneet.

Aikoinaan tavallisesta saariston ja rannikon asukkaan talosta löytyi kolme venettä: ruuhi, soutusumppu ja verkkovene.

– Vene oli välttämätön työkalu, joka mahdollisti liikkumisen, kalastuksen ja kuljettamisen, kertoo Nikula.

Pienemmät veneet olivat käteviä lähivesillä kalastamiseen ja naisten lypsymatkoihin. Verkkoveneillä saatiin silakkaa pidempienkin matkojen päästä, kuljettiin kaupungille ja kuljetettiin karjaa. Varakkaampien talojen isoveneellä saatettiin viedä suuriakin tavaramääriä markkinoille.

Juuri tämä historia ja veden päällä liikkuminen kiehtoivat Nikulaa jo nuorena, vaikka varsinaisesti veneilystä tai saaristoelämästä miehellä itsellään ei kokemusta löydy. Erilaisten sattumien kautta Nikula päätyi veneenveistokouluun ja perusti oman veistämönsä vuonna 2006. Hänen käsissään on syntynyt yli kolmekymmentä venettä: savolaisia soutuveneitä, ruuhia, merisoutuveneitä sekä talonpoikaisveneitä viidestä kahteentoista metriin. Työpöytä täyttyy myös korjaustöistä kuten kylkilautojen vaihdoista, sisustuksien uusimisista, mastojen korjauksista ja kansiremonteista.

– Puuveneillä on usein pitkä tarina. Ne ovat olleet monessa mukana ja kantavat suurta tunnearvoa. On hienoa, että niitä vaalitaan suvuissa ja isoisimme tekemiä veneitä vielä korjautetaan, iloitsee Nikula.

Veneen rooli on muuttunut kuluneen sadan vuoden aikana täysin. Nikula näkee messuilla, miten puuveneet kiehtovat ihmisiä, mutta uskallus uupuu ja ennakkoluulot hoitotöistä jarruttavat hankintaa. Ilahduttavasti vanhojen talonpoikaisveneiden kulttuuri elää kuitenkin muun muassa kilpapurjehduksessa. Uusia talonpoikaisveneitä onkin rakennettu 80-luvulta lähtien. Ne ovat eloisia ja soveltuvat hyvin myös retkeilyyn muun muassa matalan syväyksensä ansiosta.

Tervattu puuvene kestää vuosikymmeniä, kun sitä säilyttää oikein ja puhdistaa sekä tervaa vuosittain. Jokainen veistäjän käsissä syntynyt vene rakennetaan kotimaisesta puusta yksilöllisesti, palvelemaan asiakkaan tarpeita.

Nikula näkee, että ihminen on osa luontoa. Tähän kulminoituu miehen seikkailulliset ja kestävät elämänarvot, jotka hän haluaa välittää myös lapsilleen.

– Ihmisen tulisi olla nöyrä Maan asukas. Fokus pitäisi siirtää itsestä maailmaan, toisiin ihmisiin. Olemme rakentaneet sellaisen aseman, että meidän tulee pitää huolta planeetastamme. Maailmankaikkeudessa riittää arvoituskellisuutta. **R**

”Vene oli välttämätön työkalu, joka mahdollisti liikkumisen, kalastuksen ja kuljettamisen.

**Marko
Nikula**

Veneveistäjä

/ Veera Säilä

KOULUTAMME LISÄÄ SANKAREITA SUOMEEN.

Mitä enemmän joukossamme on sankareita,
sitä pienemmällä vahingoilla selviämme.
Tänä vuonna LähiTapiola tarjoaa ensiaputaitoja
30 000 koululaiselle ja 15 000 asiakkaallemme.

Vesi kielellä

RUKIINEN AHVENYLLÄTYS

Aina ei ole jaksamista fileoida kaloja, joten tämä pata on helppo ja herkullinen lisä reseptilaatikkoon!

Noin kilo pikkuahevnia (jätä kuitenkin pienimmät kalat kasvamaan rauhassa)

1-2dl öljyä
3-4rkl ketsuppia (tai maun mukaan)
suolaa
mauste- tai mustapippuria

Ruistaikinakuori (myös valmistaikina käy):

5-6dl ruisjauhoja
2-3dl vettä
suolaa

Poista ahvenilta sisälmykset ja pää, suomut pehmenevät uunissa. Laita öljy, ketsuppi ja mausteet uuninkestävään pataan tai vuokaan ja sekoita. Lisää ahvenet ja nostele kaloja öljyseoksessa niin, että ne maustuvat kauttaaltaan. Öljymausteseosta on hyvä olla sen verran, että kalat jäävät osittain nesteeseen. Tee ruistaikinakuori sekoittamalla ruisjauhot, vesi ja suola keskenään. Kaulitse ruistaikina ja asettele kalojen päälle. Peitä vuoka kannella tai foliolla.

Laita pata uuniin 100–125 asteeseen noin 8–10 tunniksi.

Mausteseosta voi muunnella omien mieltymysten mukaan, mutta tälläkin ohjeella ahvenpata vie kielen mennessään!

Kiitos reseptistä Itäisellä Suomenlahdella veneilvälle jäsenellemme **Susanna Pirttijärvelle!**

VINKKI: Kalastathan aina vain sen verran mitä aiot syödä.

Roopen messissä

TEKSTI: Roopen toimitus

1. Suurempi alus mahdollistaa jätehuoltopalveluiden laaja-alaisen parantamisen ja kehittämisen sekä taloudellisesti että ekologisesti. Myös uusia tehtäviä voidaan vastaanottaa paremmin esimerkiksi meritutkimukseen liittyen.

2. Kolmannen kampanjakauden tavoitteena on kerätä varoja myös varoja myös Saimaan, Pohjanlahden ja Päijänteen vesistöillä operoivien huoltoalusvanhuksiemme kunnostamiseen ja uusimiseen.

Uuden huoltoaluksen rakennusprojekti etenee aikataulussa

HYVÄ JÄSEN,

nimeni on Raimo Kivimäki ja aloitin alushankinnan projektipäällikkönä viime syksynä. Minulla on AMK-insinöörin koulutus ja ylikonemestarin pätevyys. Sotilasarvoni on insinööri-komentaja. Takanani on 37 vuoden palvelus Merivoimissa erilaisissa laiva-alan tehtävissä. Toimin muun muassa ohjusvene Oulun rakennusvalvojana, 10 vuotta sen konepäällikkönä, muutaman vuoden konetarkastajana ja viimeiset 12 vuotta laiva-alan toimialapäällikkönä. Uuden aluksen rakentaminen on aina jokseenkin ainutlaatuista ja hyvin haastavaa. Uskonkin ammattitaitoni olevan avuksi hyvän ja toimivan aluksen hankinnassa sekä tilaajan edun valvonnassa.

Kauppakirja uuden jätehuoltoaluksen hankinnasta allekirjoitettiin lokakuun lopulla paraislaisen konepaja ja venevalmistaja Oy HL-Metal Ab:n kanssa. Varsinaisesti hankinta käynnistyi kuitenkin jo pari kuukautta aikaisemmin hankintaerittelyn laatimisella. Tällöin aluksen tilat ja järjestelmät saivat nykyisen muotonsa ja kauppaan sisältyvät laitteet sekä käytettävät materiaalit tarkentuivat. Samalla tilaajalle ja toimittajalle syntyi yhteinen käsitys kaupan sisällöstä.

Rungon valmistus aloitettiin heti, kun kauppakirjan muste oli kuivunut. Runko tehtiin kolmessa lohossa eli kaksi ponttonia ja keskiosa. Lohkot maalattiin ja siirrettiin rekkakuljetuksella Paraisille, jossa ne liitettiin yhtenäiseksi rungoksi. Alumiininen kansirakennus tehtiin myös kolmessa osassa

Tilaa kannella noin
100 m²

Pituus
23,95m*

Leveys
9m*

3. Yhdistyksen kelluvien sepritankkien tyhjennys hoituu tulevaisuudessa helposti, kun aluksen ponttoneihin sijoitetaan 20 m³ lietesäiliöt pumppuineen.

4. Moottoreiksi asennetaan kaksi kappaletta Nokialla valmistettavia 8,4L Sisu Agcoja (AGCO Power) akselivedolla. Aluksen marssivauhti tulee sijoittumaan kuormasta riippuen n. 8–10 solmun tienoille.

5. Yhdistyksen periaatteiden mukaisesti luovumme merieliöille haitallisen antifouling-maalin käytöstä rungon vedenalaisissa osissa. Pohjan tulee pitämään puhtaana SonicShield-ultraäänijärjestelmä.

Kantavuus yli
50 tonnia

ja istutettiin rungon päälle maaliskuun alussa. Tämän jälkeen alkoi aluksen varustelu eli koneiden, tankkien ja muiden laitteiden asennus. Tällä hetkellä varustelu on kovassa vauhdissa ja tekijät välillä toistensa tiellä. Suunnitelman mukaan alus lasketaan vesille toukokuun alussa, minkä jälkeen alkavat satama- ja merikokeet. Tällöin käytännössä todetaan laitteiden ja asennusten toimivuus. Valmistusta pitäisi olla kesäkuun alussa.

Kokonaisuutena hanke on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Paljon on saatu aikaan lyhyessä ajassa, ja ulospäin alus näyttääkin jo lähes valmiilta. Silti paljon on vielä tehtävä, jotta uusi uljas aluksemme pääsee tositoimiin.

Projektipäällikkö Raimo Kivimäki

*WS Roopea 8 metriä pidempi ja 5 metriä leveämpi

Täysinäinen kelluva imutyhjennys- asema säästää Itämereltämme noin 3 tonnia levää!*

Hyvin toimiva jätevesien keruujärjestelmä auttaa veneilijöitä noudattamaan lakia ja säästää vesiluontoa turhalta jätevesikuormitukselta. Veneilijöiden jätevesien sisältämät ravinteiden määrät ovat yllättävän korkeita, sillä niissä käytetään hyvin vähän huuheluvettä esimerkiksi suhteessa kotitalouksien jätevesiin. PSS ry kannustaakin kaikkia veneilijöitä tyhjentämään käymäläjätteensä imutyhjennysasemiin.

Yksi Pidä Saaristo Siistinä ry:n kelluva imutyhjennysasema ottaa sisäänsä noin 6 m³ käymäläjätevettä. Tämä määrä sisältää fosforia (3kg) ja typpeä (15kg) niin paljon, että se antaa levänkasvatuspotentialin noin 3000 kilolle levää. Vilkkaasti liikennöidyillä paikoilla yksi täysinäinen imutyhjennysasema voidaan tyhjentää kesän aikana jopa kolme kertaa.

IMUTYHJENNYSASEMIEN KÄYTTÖSEURANTAA TEHOSTETAAN

Pidä Saaristo Siistinä ry:n ja **Affecton** yhteistyön myötä tulevana kesänä asennetaan 8 uutta sensoria PSS ry:n omistamiin kelluviin käymäläjätteiden imutyhjennyslaitteisiin. Sensorissa on kävijälaskurin lisäksi vika-ilmoitin, jonka nappia painamalla voi heti lähettää viestin rikkinäisestä laitteesta. Näin tieto välittyy nopeammin huoltohenkilökunnalle, joka pyrkii korjaamaan vian mahdollisimman pian. Viime kesänä sensorit olivat kokeilussa kahdessa laitteessa Saaristomerellä, ja hyvien käyttökokemusten myötä toimintaa laajennetaan. Jatkossa sensoreita sijoitetaan myös muille toiminta-alueille. Näillä toimenpiteillä pyrimme parantamaan imutyhjennyslaitteiden huolto nopeutta, optimoimaan niiden sijaintia ja tuottamaan palvelukartallemme tietoa imutyhjennyslaitteiden kunnosta reaaliajassa. **R**

Vesistömme leväkuorma kevenee n. 3000 maitotölkin painon verran yhdestä imutyhjennystankillisesta. Käytä aina septitankkia –yksilön vaikutus ei ole vain tippa meressä.

Yhden ihmisen, yhden päivän tuotokset vesistöissä antavat levänkasvatuspotentialin noin 2,5 kg levää.*

Yhdistyksen kotisivut uudistuvat ja Roope-palvelut ovat jatkossa helposti löydettävissä myös mobiilipäätteillä!

*Lähde: Pidä Saaristo Siistinä ry:n ja Turun yliopiston yhteisen Tankkivahti-hankkeen loppuraportti.

Vastuullista ja ympäristöystävällistä yritystoimintaa

Meillä on vastuullinen ja ympäristöystävällinen tapa toimia. Kaikki Jaakkoo-Taaran koteloidessa käytettävä raaka-aine on kierrätettävissä olevaa materiaalia. Hyvin toimiva ympäristöjärjestelmä auttaa tehokkaasti vähentämään ympäristöhaittoja. Lisäksi ympäristöjärjestelmä ISO 14001 tuo mukanaan toimintatapoja, joista hyötyvät kaikki asiakassegmentit.

Pidä Saaristo Siistinä ry

JT tekee yhteistyötä saaristoluonnon suojelemiseksi toimivan Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa. Pidä Saaristo Siistinä ry huolehtii veneilijöiden jätteistä ylläpitämällä jättepisteitä ja käymälöitä ympäri saaristoa, sekä järjestää erilaisia projekteja, joissa tutkitaan esimerkiksi meren roskaantumista.

Uusi puu -hanke

Olemme mukana kestävän kehityksen hankkeessa, jolla edistetään kuitupohjaisten uusiutuvien ja kierrätettävien pakkausmateriaalien käyttöä. Hankkeen päärahoittaja on Metsäsäätiö.

ISO 14001

Ympäristöjärjestelmässä kiinnitetään huomiota muun muassa jätehuoltoon, lajitteluun, jätteen määrän vähentämiseen ja energiankulutukseen. Kirjapainotoimintaa ohjaavat monet lait ja asetukset esimerkiksi painopeltien, painovärien ja kemikaalien käytöstä sekä kierrätyksestä että hävittämisestä.

PEFC

PEFC-merkki takaa, että painotuotteen kuituraaka-aine täyttää ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisesti vastuullisen tuotannon vaatimukset.

Jaakkoo-Taara Oy

Ruissalontie 4, FI-20200 TURKU
puh. 020 791 7600 www.jt.fi

LAJITTELU ONNISTUU MÖKILLÄ, VENEESSÄ JA VAIKKA KANOOTISSA

TEKSTI: Miia Jylhä

Sanomalehtipaperia, metallituotteita, tiiliä, eristemateriaaleja, lasipakkauksia ja askarteluhuopaa – esimerkiksi kaikkia näitä tuotteita voidaan valmistaa kotien lajitelluista jätteistä. Kierrätyksellä voidaan korvata neitseellisiä raaka-aineita ja säästää energiaa. Jätteen ensimmäinen askel matkalla uusiksi tuotteiksi on meidän jokaisen tehtävä: vain oikein lajiteltu jäte voidaan kierrättää.

Moni lajittelee kotona, mutta lomalle lähdettyessä hyvä tapa unohtuu rutiinien puuttuessa. Lajittelu on kuitenkin mahdollista lähes kaikkialla, ainakin jos on valmis näkemään hieman vaivaa ja ottamaan selvää vastaanottoaikoista.

OIKEIN LAJITELTU ON PUOLIKSI KIERRÄTETTY

Suomen yhdyskuntajätehuolto on yhteispeliä, ja perustuu syntypaikkalajitteluun. Materiaalit saadaan tehokkaimmin palautettua kiertoon, kun ne alusta saakka pidetään erillään ja puhtaina. Keräyspaperin mukaan laitetut ruskeat paperikassit aiheuttavat värivirheitä uusio-paperiin, ikkunalasit tai astiat lasipakkausten keräyksessä saattavat pahimmillaan pilata koko kerätyn erä. Ruuantähteet säilykepurkissa tuottavat pahaa hajua ja muita hygieniaongelmia ensin jätteisteessä ja myöhemmin käsittelylaitoksella. Vääriin paikkoihin hylätyt suuri-kokoiset jätteet roskaavat ja pilaavat maisemaa sekä aiheuttavat valtavasti ylimääräistä työtä ja kustannuksia, jotka koituvat meidän kaikkien maksettaviksi.

Vaaralliset jätteet väärässä paikassa saattavat jo itsessään olla haitaksi ja uhkaavat ennen pitkää päätyä myös ruokalautasillemme ja hengitysilmaamme. Sen sijaan ohjeiden mukaan lajitellut jätteet on mahdollista jalostaa uusiksi tuotteiksi tai hyödyntää energiantuotannossa.

SAARISTON JÄTEHUOLTO ON YHTEINEN JUTTU

Jätehuoltomääräykset vaihtelevat jonkin verran Suomessa kunnasta riippuen. Pääasiassa asukkaiden yhdyskuntajätehuolto on kuitenkin kuntien vastuulla ja palveluita tarjoavat

useimmiten kuntien omat jäteyhtiöt. Esimerkiksi suurimmassa osassa Turunmaan saaristoa asukkaiden ja mökkiläisten jätehuollon järjestää Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (LSJH). Polttokelpoinen jäte kerätään kiinteistöittäin tai yhteisiin keräyspisteisiin siellä, minne jätteenkuljetusautolla ei päästä. Kierrätettäviä jätteitä (paperi, metalli, lasipakkaukset, joskus myös kartonki- ja muovipakkaukset) asukkaat voivat viedä veloitusetta tuottajayhteisöjen ylläpitämiin Rinki-ekopisteisiin tai paikallisten jäteyhtiöiden täydentäviin kierrätyspisteisiin. Vesilläliikkujalle PSS ry:n keräyspisteitä löytyy Saaristomereltä noin 30 ja huoltoalus M/S Roope tekeekin tiivistä yhteistyötä LSJH:n kanssa.

Taloyhtiöillä on omia keräyksiä eri jakeille kiinteistön koosta riippuen. Kartonki- ja muovipakkauksia ei harvimmassa asutuilta alueilta kerätä. Halutessaan niitä voi kuitenkin viedä mihin tahansa suurempien taajamien keräyspisteisiin. Esimerkiksi Rauhalan jätekeskus Paraisilla sekä lajitteluasemat Korppoossa, Houtskarissa ja Utössä vastaanottavat kaikki muut jätteet, joita jäteastioihin ei kuulu laittaa. Asemien palveluja täydennetään kesäaikaan kiertävällä Siira-keräyksellä, sekä laivakeräyksenä saarista yhteistyössä LSJH:n ja PSS ry:n kanssa.

Yritykset, kuten hotellit, lomakylät ja ravintolat, järjestävät oman jätehuollonsa yhteistyössä jätehuoltoalan yritysten kanssa. Satamat tarjoavat palveluita myös veneilijöille, sillä ne ovat velvollisia järjestämään jätteiden lajittelu- ja mahdollisuudet asiakkailleen.

Asukkaan ja matkailijan vastuulle jää käyttää tarjottuja palveluja. Lisätietoa Turunmaan saariston jätehuolto- ja palveluista saa LSJH:lta (www.lsjh.fi). Koko Suomen jätteen vastaanottopaikkoja löytyy hakupalvelusta www.kierratys.info.

Vaaralliset jätteet uhkaavat ennen pitkää päätyä myös ruokalautasillemme ja hengitysilmaamme.

/ PSS ry

/ PSS ry

Kaupassa kannattaa valita tuotteita, joissa on vähemmän pakkausmateriaalia, ja elintarvikkeet voi pakata jo kotona pestäviin rasioihin, jotka vievät veneessäkin vähemmän tilaa.

TULEVAISUUS ON KIERTOTALOUTTA

Kotitalouksien muovin kierrätys on laajentunut virvoitusjuomapulloista kaikenlaisiin kodin muovipakkauksiin. Poistotekstiileille etsitään uusia, teollisia hyödyntämistapoja valtakunnallisen yhteistyöverkoston avulla. Niiden jälkeen kodin roskapussissa on jäljellä vain vähän sellaisia tuoteryhmiä, mille vielä voisi helposti löytyä uusia, omia kierrätysväyliä. Sen sijaan monia jo nyt kerättäviä jakeita voidaan lajitella entistä tarkemmin, ja jatkojalostaa vielä tehokkaammin. Kierrätystä voi kannustaa myös toisesta päästä: ostamalla kierrätysmateriaalista valmistettuja tuotteita.

Meillä ei ole enää varaa kertakäyttökulutukseen, jossa luonnonvaroja otetaan käyttöön jatkuvana virtana ja hylätään tuutin toisesta päästä jätteenä. Kestävän talouden murros lähtee ennen kaikkea tuotannon ja kulutuksen muutoksista, mutta myös jätehuollolla on oma merkittävä roolinsa. Yhä uusia materiaaleja saadaan yhä laadukkaammin kiertoan niiden arvoa paremmin säilyttäen. Samalla jätehuollolla on tärkeä tehtävä portinvartijana: haitta-aineet on saatava pois kierrosta, mitä tahansa ei haluta palauttaa takaisin tuotannon ja kulutuksen pyörään.

Ole osa ratkaisua. Lajittele oikein myös lomalla! **R**

*Kirjoittaja on Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ympäristökouluttaja **Miia Jylhä**.*

**Vinkkejä lajitteluun vesillä
löydät yhdistyksen kotisivuilta
Ympäristötietoa-osiosta.**

TUNNISTATKO?

Särkikalat

Vastaukset löydät sivulta 30.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n

UUDET ROOPE- TUOTTEET

Roope-tuotteet ovat laadukkaita ja tyylikkää ja sopivat niin veneelle, mökille, kotiin kuin lahjaksikin. Niiden valmistuksessa on huomioitu kestävä kehitys sekä mahdollisimman korkea kotimaisuusaste.

Hankkimalla Roope-tuotteen viestität välittäväsi luonnon ja vesistöjen hyvinvoinnista. Samalla tuet PSS ry:n työtä, sillä merkittävä osuus tuotteiden myyntituotosta ohjautuu suoraan työhön puhtaamman saaristo- ja järviluonnon puolesta.

3 5,00€

2 8,50€

2 22,00€

TARJOUS!
kun tilaat Roope-tuotteita 50 eurolla (ilman postikuluja), saat suun makeaksi ja salmiakit kaupan päälle!

1 10,00€

1 Roope- kynnysmatto

Suosittu Roope-kynnysmatto on saanut värivalikoimaansa uuden sinimustan värin. Kestävä ja laadukas kynnysmatto sopii niin veneeseen, laiturille kuin mökin terassillekin. Kumisen pohjansa ansiosta se pysyy paikallaan kovemmassakin kelissä.

Koko: 39 x 58 cm

Väri: beige-musta ja sininen-musta

10,00€

2 Roope-käsipyyhe ja -kylpypyyhe

Roopen pyyheperheeseen on kevään kunniaksi lisätty raikas vaaleanharmaa väri. 100 % orgaanisesta Reilun kaupan puuvillasta valmistetut laadukkaat pyyhkeet kuivuvat nopeasti ja ovat saaneet kiitosta Risto-Matti Ratian ajattomasta suunnittelusta.

Käsipyyhe: 50 x 70 cm

Kylpypyyhe: 70 x 140 cm

8,50€

22,00€

3 Roopen salmiakki makeisiin hetkiin

Kotimaiset Roopen salmiakit ovat hyvä vierasvara tai kesätulainen. Salmiakit ovat gluteenittomia ja ne on valmistettu käsin Riihikoskelaisella makeistehtaalla.

Pakkauskoko: 120g

Valmistaja: Makeistehdas Makeidon

5,00€

Tilaa Roope-tuotteet verkkokaupastamme:
www.roope-tuotteet.fi.

Ihanien Roope-tuotteidemme myynnistä vastaa
Design Hill Oy, www.designhill.fi, p. 02 736 2266.

design • hill

JÄLLEENMYYYJÄT

Valikoituja Roope-tuotteita saatavilla myös seuraavilta jälleenmyyjiltä. Päivittyvä lista jälleenmyyjistä löytyy PSS ry:n kotisivuilta.

Design Hill Oy, Halikko
Kotka Maretarium Oy, Kotka
Ocean Spirit, Turku
SEAPOINT Pohjoisranta,
Helsinki
Utö Handel, Utö
PSS ry:n Turun toimisto
PSS ry:n Savonlinnan toimisto

Roope-satamat:
Iniön satama
Korpoströmin vierassatama
Nauvon vierassatama
Porkkala Marin
Puumalan vierassatama
Örö

PROSAIL

PURJEHDUSTA
JA ELÄMÄÄ
PARHAIMMILLAAN

PROSAIL.FI

Päätukijamme

Affecto

BEWESHIP

Helvar

LÄHITAPIOLA

SARLIN

SUOMEN JALOMETALLIKIERRÄTYS

TURKU
ENERGIA

VIKING LINE

Tukijamme

dataTaito

LYYTI

otavamedia

PROSAIL

Rolls-Royce

DB SCHENKER

VISIT SAARISTO.NET

ÅBO
SVENSKA
TEATER

Kannatusjäsenet

Aktia Bank Abp
Arkkitehtitoimisto Kasper Järnefelt Oy
Astrum Vene Oy
Audico Systems Oy
Aurakorro Oy
Baltic Yachts Oy Ab Ltd
Blue Ocean Oy
Bore Ltd
Botnia Marin Oy Ab
Botniosk Oy Ab
Christian Berner Oy
DataTaito Turku
Digia Commerce Oy
Eke-Finance Oy
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy
Etelä-Karjalan Virkistysalueasäitiö
Ferraria Oy Ab
Finn-Marlin Oy Ltd
Finnlines plc
Folksam Skadeförsäkring

Garmin Nordic Finland Oy
Herrankukkaro Oy
Huiskulan Puutarha Oy
Idäntie Ky - Österled Kb
Inhan Tehtaat Oy Ab
ITpoint Oy
Jahasoft Oy
Karl Forsström Ab
Kone-Yijälä Oy
Lahnakoski Oy Ab
Leevene Oy
Lloyd's Register Emea
Lyyti Oy
Marinetek Finland Oy
Mercury
Metsähallitus
Mobimar Ltd.
Nordkalk Oy Ab
Oberthur Technologies Finland Segenmark Oy
Oili Jalonen Oy

Pernod Ricard Finland Oy
Profiweld Oy Ab
Raision Valmisasennus
Rausanne Oy
Saimaa Terminals Oy Ab
Savorak Oy
Scandi Yachts Ab Oy
Seaboost Oy
Stormossen Oy Ab
Strandcamping Larsmo Ab Oy
Sulkavan Suursoudut
Suomen Akkukeräys Oy
Tallink Silja Oy
TerhiTec Oy
Turun Seudun Osuuspankki
Uudenmaan virkistysalueyhdistys
Venemaailma Turku
Wikro Marin

Kiitos kaikille toimintaamme tukeneille!

Kiitos myös kaikille niille jäsenille sekä muille yrityksille, yhteisöille ja veneseuroille, jotka ovat tukenet Pidä Saaristo Siistinä ry:n toimintaa.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n rahoitus muodostuu jäsenmaksuista, ympäristöministeriön valtionavustuksesta sekä yrityksiltä, yhteisöiltä, kunnilta ja yksityishenkilöiltä saatavasta tuesta ja lahjoituksista. Tuen ja lahjoitusten avulla pidämme arvokasta saaristo- ja järviluontoamme puhtaana ja siistinä ja edistämme ympäristöystävällistä veneilyä. Tuen voi toiveiden mukaan ohjata tietyille vesistöalueelle tai tiettyyn kohteeseen. Mikäli haluatte tukea toimintaamme, ottakaa yhteyttä pääsihteerille **Aija Kaskeen**, p. 040 528 7145 tai aija.kaski@pssry.fi. Lisätietoa lahjoittamisesta ja tukemisesta löydät myös nettisivuiltamme osoitteesta www.pidasaaristosiistina.fi/tuetyotamme.

Oikeat vastaukset s. 27 Tunnistatko-tehtävään: 1. Suutari, 2. Särki, 3. Lahna, 4. Salakka, 5. Toutain, 6. Pasuri

HALLINTO / ETELÄ-SUOMI

Puolalankatu 1, 20100 Turku
toimisto p. 02 274 5500 | roope@pssry.fi

pääsihteeri Aija Kaski
p. 040 528 7145 | aija.kaski@pssry.fi

toimistos sihteeri Merelle Ahlman (äitiyslomalla)

järjestösihteeri Katriina Murto
p. 050 598 5181 | katriina.murto@pssry.fi

projektipäällikkö Hanna Haaksi
p. 050 302 2661 | hanna.haaksi@pssry.fi

projektikoordinaattori Jenny Gustafsson
p. 050 556 9271 | jenny.gustafsson@pssry.fi

tiedottaja Veera Säilä
p. 040 455 2798 | veera.saila@pssry.fi

tiedottaja Nora Forsman (äitiyslomalla)

huoltoalus Roope
aluksen päällikkö Okko Salo
p. 0400 372 379 | okko.salo@pssry.fi

POHJANLAHTI

huoltoalus Roope-Botnia
aluksen päällikkö Göran Ahlstrand
p. 050 557 5022 | goran.ahlstrand@pssry.fi

JÄRVI-SUOMI

Schaumanintie 5, 57230 Savonlinna
p. 015 514 648 | roope.jarvisuomi@pssry.fi

aluepäällikkö Eeva Taimisto
p. 0400 555 098 | eeva.taimisto@pssry.fi

aluesihteeri Veli-Matti Hartikainen
p. 045 773 47989 | veli-matti.hartikainen@pssry.fi

SAIMAA

huoltoalus Roope-Saimaa
aluksen päällikkö Jukka Innanen
p. 0400 165 635 | roopesaimaa@pssry.fi

PÄIJÄNNE

huoltoalus Roopetar
aluksen päällikkö Jouni Liukkonen
p. 040 755 3413 | roopetar@pssry.fi

PIRKANMAA

aluevastaava Yrjö Silvennoinen
p. 0400 700 405 | pirkanmaa@pssry.fi

ITÄINEN SUOMENLAHTI

hallinnoidaan Turusta
p. 02 274 5500

ROOPE-TUOTTEET

myymälä ja tuotetiedustelut
Design Hill Oy | Vaskiontie 418, Halikko
p. 02 736 2266 | info@designhill.fi
www.designhill.fi
www.roope-tuotteet.fi

YHTEISVOIMIN KOLMANTEEN KAMPANJAKAUTEEN!

Kolmannen Kalusto kuntoon -kampanjakauden tavoitteena on kerätä varoja myös Saimaan, Pohjanlahden ja Päijänteen vesistöillä operoivien huoltoalusvanhukseimme kunnostamiseen ja uusimiseen. Lahjoittamalla Kalusto kuntoon -kampanjaan autat pitämään vesistöt siisteinä jatkossakin.

Lue lisää kampanjasta ja sen etenemisestä
www.pidasaaristosiistina.fi/kalustokuntoon

LÄHETÄ TEKSTIVIESTI

5€ ALUS numeroon 16588. Viestin hinta on 5€
10€ ALUS numeroon 16588. Viestin hinta on 10€
20€ ALUS numeroon 16588. Viestin hinta on 20€

MED GEMENSAMMA KRAFTER MOT DEN TREDJE KAMPANJPERIODEN!

Målsättningen för den tredje Fixa flottan-kampanjperioden är att samla in medel för förnyande och reparation av de föråldrade servicefartygen i Saimen, Bottniska viken och Päijänne. Genom att donera till Fixa flottan-kampanjen, hjälper du till att hålla vattendragen rena även i fortsättningen.

Läs mera om kampanjen och om dess gång på
www.hallskargardenren.fi/fixaflottan

SKICKA TEXTMEDDELANDE

5€ ALUS till numret 16588. Meddelandet kostar 5€
10€ ALUS till numret 16588. Meddelandet kostar 10€
20€ ALUS till numret 16588. Meddelandet kostar 20€

